

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова
протокол
від «30» __ 11 __ 2023 р №15

Голова Вченої ради
Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова
_____ Ія ЧУДАЄВА

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора
Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова
від «30» __ 11 __ 2023 р №21

Ректор
Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова
_____ Ія ЧУДАЄВА

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ
У ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ ПРИВАТНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою
Фахового коледжу Східноєвропейського
університету імені Рауфа Аблязова
протокол
від «15» __ 11 __ 2023 р. № 02/23
Голова Педагогічної ради, Директор Фахового
коледжу Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова

_____ Анна НОВАК

Черкаси 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у Фаховому коледжі Приватного закладу вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова» (далі – Положення) розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права» та інших нормативно-правових актів, з метою запобігання, поширення та виявлення плагіату в виконанні письмових робіт; підвищення рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень; розвитку навичок коректної роботи з джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійної та індивідуальної творчої роботи при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

1.2 Положення включає процедури та заходи:

- 1) із формування етосу, який не сприймає академічну нечесність;
- 2) створення умов, що унеможливають академічний плагіат;
- 3) виявлення академічного плагіату в наукових статтях, підручниках, навчальних виданнях;
- 4) притягнення до відповідальності за академічний плагіат.

1.3 Положення розповсюджується на навчальні праці науково-педагогічних і педагогічних працівників Фахового коледжу Приватного закладу вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова» (далі – Коледж) та студентів.

2. ПОНЯТТЯ ПЛАГІАТУ І ЙОГО ФОРМИ

2.1 У даному Положенні використовуються терміни у таких значеннях:

Плагіат – оприлюднення (опублікування) повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

Плагіат академічний – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами як результатів власного дослідження та/або використання у своїх працях запозичень із опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

Твір – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному веб-сайті Коледжу (посібник, монографія навчальне видання, стаття тощо).

Цитата – порівняно стислий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.2 Різновиди плагіату:

- 1) видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в неї жодних змін;
- 2) дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування;
- 3) внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;

- 4) представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування;
- 5) парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет);
- б) компіляція – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту;
- 7) унікальність твору (роботи, матеріалу) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

3. ЗАХОДИ З ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ ЕТИКИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

3.1. Ознайомлення науково-педагогічних працівників та студентів коледжу з цим Положенням та іншими документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат.

3.2. Формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали.

3.3. Введення до освітніх програм і навчальних планів підготовки фахівців з вищою освітою навчальних дисциплін, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримання етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з первинними і

вторинними інформаційними ресурсами та об'єктами інтелектуальної власності.

3.4. Сприяння органам студентського самоврядування в інформуванні осіб, які навчаються, про правила наукової етики. 3.5. Введення до виховної роботи коледжу заходів із формування у здобувачів вищої освіти етичних норм, що унеможлиблюють плагіат.

4. ОСНОВНІ МЕТОДИ ЗАПОБІГАННЯ ПОШИРЕННЮ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

4.1. Науково-педагогічні та педагогічні працівники коледжу, які здійснюють наукову та науково-методичну діяльність, здобувачі освіти всіх рівнів та форм навчання беруть на себе відповідальність:

- за коректність роботи з джерелами інформації;
- за дотримання вимог наукової етики та повагу до інтелектуальних надбань;
- за порушення загальноприйнятих правил цитування.

4.2. Організація проведення науково-дослідної роботи здобувачами фахової передвищої освіти зі спрямуванням на оприлюднення її результатів протягом всього періоду проведення дослідження:

- систематичне обговорення на засіданнях основних етапів проведення наукових досліджень та їх результатів;
- обговорення на наукових і науково-методичних конференціях коледжу результатів дипломних робіт з подальшою можливістю їх оприлюднення у вигляді надрукованих тез та статей у наукових виданнях;
- публічний захист дипломних робіт.

4.3. Залучення до складу оргкомітетів конференцій та симпозіумів провідних фахівців.

4.4. Проведення оргкомітетами конференцій (симпозіумів) обов'язкової перевірки матеріалів, що подаються для оприлюднення та

друку (тези виступів, наукові статті) на наявність плагіату із використанням відповідного програмного забезпечення.

5. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- навчальні (курскові роботи (проєкти), реферати тощо) та/або кваліфікаційні роботи здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій) та інші роботи, що вимагають рекомендації до видання, а також дистанційні курси;
- рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів, з'їздів, конгресів);

5.2. Безпосередню перевірку, зазначених у п. 4.1. матеріалів, за відповідним дорученням заступника директора з наукової роботи здійснює Комісія з виявлення та запобігання академічного плагіату в Коледжі при науковому відділі. Для перевірки матеріалів на ім'я директора Коледжу подається заява відповідного зразка (Додаток А).

5.3. Перевірка зазначених у п. 4.1. матеріалів проводиться згідно інструкції (Додаток Б до Положення) за допомогою одного або декількох програмно-технічних засобів з визначенням унікальності роботи. При цьому використовується така орієнтовна шкала (у відсотках до загального об'єму матеріалу):

- висока унікальність – 90-100 %, робота допускається до захисту або (та) опублікування;
- середня унікальність – 70-89,9 %, робота допускається до захисту або (та) опублікування;
- низька унікальність – 51 – 69,9 %, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки;

– дуже низька унікальність – 50,9 % і нижче, робота відхиляється без права подальшого розгляду.

5.4. Для підвищення об'єктивності перевірки унікальності роботи застосовується принаймні дві програми пошуку і виявлення плагіату. Залежно від поставленого завдання (перевірка тексту, таблиць, рисунків тощо) особа, яка здійснює перевірку, самостійно обирає програму, функціональні можливості якої в максимальній мірі задовольняють поставленому завданню. Перелік програм пошуку і виявлення плагіату визначається Додатком 3 цього Положення.

5.5. Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються експертним висновком про перевірку на наявність академічного плагіату (Додаток В до Положення) з подальшим допуском матеріалів до друку (захисту), відправку матеріалів на доопрацювання або відхилення без права подальшого розгляду.

5.6. Особа, яка виявила академічний плагіат (компіляцію) у творах, що є науковими роботами (підручник, навчальний посібник, стаття, тези) службовою запискою повідомляє про це заступника директора з наукової роботи.

5.8. Викладач, який виявив академічний плагіат (компіляцію) у творах студентів (стаття, тези, курсова робота, реферат, есе, тощо) попереджає про це автора, а у разі його незгоди – інформує службовою запискою завідувача кафедри.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

6.1. Виявлення фактів академічного плагіату (компіляцій) в осіб викладацького складу може бути враховано при подовженні дії трудового договору (контракту) на займаній посаді.

6.2. Відповідальність науково-педагогічних та інших працівників Коледжу за академічний плагіат визначається їхніми посадовими інструкціями.

6.3. Науково-педагогічні працівники, що публікують наукові та методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених у цьому Положенні.

6.4. Науковий керівник несе відповідальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також, про допуск роботи до попереднього захисту.

6.5. Комісія з виявлення та запобігання академічного плагіату в Коледжі може розглядати питання щодо наявності академічного плагіату в наукових і навчальних працях науково-педагогічних, наукових та інших працівників Коледжу, дисертаціях та авторефератах за власної ініціативи.

7. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

7.1. У разі незгоди з результатами перевірки автор (автори) роботи, що перевірялася, має право на апеляцію.

7.2. Апеляція подається особисто автором (авторами) роботи на ім'я директора у триденний термін після оголошення результатів перевірки.

7.3. У разі надходження апеляції, за наказом (дорученням) директора створюється комісія для розгляду апеляції.

7.4. Комісія за фактами академічного плагіату також може створюватися за наказом (дорученням) директора як з ініціативи працівників Коледжу, так і за заявами сторонніх осіб, а також дорученнями Міністерства освіти і науки України, відповідних державних установ.

7.5. Персональний склад членів комісій формується з досвідчених та авторитетних науково-педагогічних працівників Коледжу. До складу комісії можуть включатися, за їх згодою, інші особи, які не є працівниками Коледжу. При розгляді апеляцій на результати перевірки навчальних та

кваліфікаційних робіт здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» до складу комісії залучається представник органу студентського самоврядування.

7.6. Апеляція розглядається апеляційною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу (доручення) директора Коледжу про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не зазначено в наказі (дорученні). Висновки апеляційної комісії оформлюються відповідним протоколом.

7.7. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь». Висновки апеляційної комісії щодо академічного плагіату (компіляцій) у творах здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» зберігаються у навчально-організаційному відділі.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення набуває чинності (на підставі рішення Вченої ради, якому передуює рішення Педагогічної ради Коледжу) з моменту введення його в дію наказом ректора Університету.

8.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом ректора Університету за рішенням Вченої ради. У такому ж порядку Положення скасовується.

8.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Коледжу відповідно до їх функціональних обов'язків.

Додаток А

Директору Фахового коледжу СУРА

Анні НОВАК

(прізвище, ім'я, по-батькові)

(тел.: _____)

ЗАЯВА

Я, П.І.Б., (посада, місце роботи / навчання студенти вказують факультет, курс, групу) прошу перевірити мою роботу (реферат, стаття, тощо.....) на тему (назва роботи) на наявність академічного плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, а також із захищених раніше письмових робіт, кандидатських і докторських дисертацій мають відповідні посилання.

Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Коледжі, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску моєї роботи до захисту (друку) та застосуванні дисциплінарних заходів. Додаток: електронний варіант роботи додається.

Дата

Підпис

Інструкція щодо порядку подання робіт для перевірки на академічний плагіат

Для реалізації Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Коледжі:

1. Здобувач фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» (студент), працівник Коледжу надає заяву (Додаток А) та письмову роботу в електронному вигляді (див. п. 4.4 Положення) Комісії з виявлення та запобігання академічного плагіату в Коледжі.
2. Упродовж 10 днів з дня подачі матеріалів відбувається перевірка роботи. Результати перевірки оформляються у вигляді «Експертний висновок про перевірку на наявність академічного плагіату» і видаються автору.
3. Експертний висновок про перевірку на наявність академічного плагіату є підставою про допуск письмової роботи до попереднього захисту (друку) або доопрацювання.
4. Допуск до перегляду результатів перевірки усіх письмових робіт мають: директор, заступник директора, голова Комісії з виявлення та запобігання академічного плагіату в Коледжі.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Фахового коледжу СУРА

Анна НОВАК

(підпис)

« ___ » _____ 20__ року

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

Про перевірку на наявність академічного плагіату

Комісія з виявлення та запобігання академічного плагіату створена наказом № ___ від « ___ » _____ 20__ року, перевіривши роботу ППІ автора на тему: «», прийшла до наступного висновку: станом на .
(дата перевірки роботи)

Голова Комісії з виявлення та
запобігання академічного плагіату